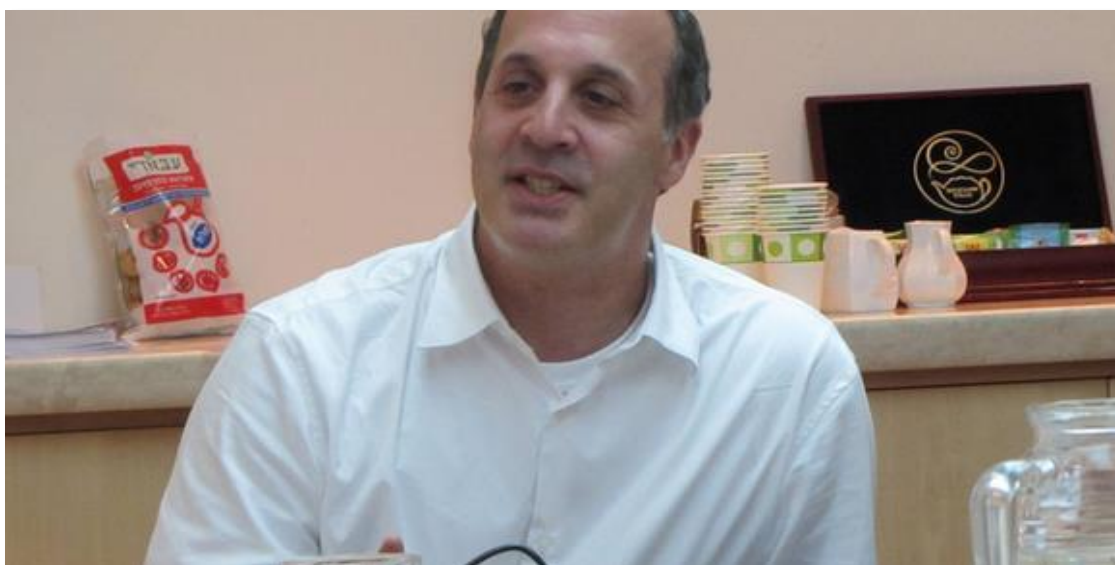

Tardor 2015

“La influència real dels think tanks no es pot documentar”¹

Donald Abelson és un dels grans experts mundials sobre think tanks. És professor de Ciència Política a la Universitat de Western Ontario. Els seus treballs es centren en el paper dels laboratoris d'idees a l'hora d'assessorar governs i els esforços per influir en l'opinió pública i sobre els decisors polítics. És autor de Do Think Tanks Matter? Assessing the Impact of Public Policy Institutes (McGill-Queen's university Press, 2002) i A Capitol Idea: Think Tanks And US Foreign Policy (McGill-Queen's university Press, 2006), dues obres de referència sobre el fenomen dels think tanks.

La complexitat del món global (terrorisme, crisi, pobresa...) fa imprescindible actors polítics com els think tanks?

La complexitat d'aquestes i d'altres qüestions en l'esfera internacional haurien de recordar als think tanks la importància del paper que poden tenir a l'hora d'ajudar els governs a pensar com enfocar un gran nombre de polítiques públiques. Aquest va ser l'objectiu inicial dels think tanks. No obstant, per resoldre aquestes i d'altres qüestions, els think tanks han de produir investigació política rellevant d'acord amb els estàndards científics rigorosos per desmarcar-se d'altres tipus d'organitzacions. Podem trobar milers d'organitzacions dedicades al lobbying, a l'advocacy i a d'altres activitats afins. Els think tank haurien de dedicar-se a d'altres funcions.

El perfil dels investigadors d'un think tank dista molt dels professors universitaris? Per què?

En gran mesura perquè els experts dels think tanks i els acadèmics s'integren en diferents estructures amb diferents incentius establerts. Els investigadors universitaris disposen d'incentius per a produir investigacions revisades per experts i assegurar-ne l'adequació i la

promoció. Estan més interessats en el seu prestigi acadèmic que en arribar als responsables polítics, el públic general i altres grups d'interès. En canvi, als investigadors dels think tanks se'ls demana que produeixin treballs que siguin considerats oportuns i rellevants. Per a ells, és una prioritat establir llaços amb els diversos grups d'interès per així ajudar als responsables polítics a prendre decisions. Aquesta no sol ser una preocupació per als acadèmics.

En els treballs dels think tanks, predominen propostes rigoroses o interessos ideològics?

Ambdues. Tots els think tanks disposen al mateix temps d'una orientació ideològica concreta i un compromís a llarg termini per generar investigació política. Les posicions ideològiques dels investigadors dels think tanks poden influir indubtablement en el tipus de recerca produïda.

Els think tanks tendeixen a convertir-se en organitzacions que fan advocacy. Com ho valora?

Tots els think tanks es comprometen amb algun tipus de militància ideològica independentment del seu nivell de compromís amb la investigació de polítiques públiques. En la mesura que competeixen en el mercat de les idees és necessari que utilitzin els canals més efectius per tal de fer-les arribar a múltiples públics destinataris. En altres paraules, cal que es comprometin amb diferents formes d'advocacy. Això es pot materialitzar finançant els seus vincles amb els mitjans de comunicació, aportant informació en comitès legislatius, valent-se de la seva presència a xarxes socials com Twitter i Facebook, difonent les seves publicacions online i duent a terme activitats com ara conferències i seminaris. El principal repte per a la majoria de think tanks és poder trobar l'equilibri entre la investigació política i la militància ideològica. La recerca els proporciona credibilitat i respectabilitat; l'advocacy els proporciona l'accés que necessiten per comunicar les seves visions a les posicions de poder.

Existeixen més de 6.000 think tanks al món i no s'ha trobat una solució a la crisi global. Què falla?

El problema no és la falta de recerca sinó la competència d'altres pressions a les quals han de fer front els decisors públics per tal d'implementar solucions polítiques. En síntesi, no és que els think tanks hagin fracassat en trobar solucions, sinó que és la manca d'habilitat o de voluntat dels responsables polítics per fer allò que és necessari.

Es parla molt de la influència a l'ombra que exerceixen els think tanks. Què hi ha de cert en tot això?

La influència és un aspecte molt difícil de mesurar, i encara que alguns think tanks se l'autoatorguen, la influència real no es pot documentar. En aquest sentit, cal fer la distinció entre policy outputs (allò que els think tanks generen – informes, etc.) i policy outcomes (el seu efecte real en la presa de decisions). Mentre és indubtable que diversos think tanks ocupen una presència visible en el panorama polític d'alguns països, cal treballar molt més per avaluar de manera adequada com i sota quines condicions influeixen en l'opinió pública i les polítiques públiques.

A Europa, la politització i la manca de transparència són característiques definitòries dels think tanks. Com es pot revertir aquesta situació?

Algunes organitzacions com Transparify estan intentant posar-hi remei convencent als think tanks de fer públiques a la xarxa de manera oberta i completa la informació sobre les seves fonts de finançament. Ho fan mitjançant un sistema de qualificació que els permet avaluar quina és la predisposició real dels think tanks per complir-la. Cal que els think tanks siguin més transparents si esperen preservar la seva credibilitat davant l'opinió pública.

Entrevista realitzada per Francesc Ponsa.

